

Maria Alm

Socialnämnden 2024-03-20

Remissvar från Danderyds kommun om Boverkets utvärdering av lagen om bostadsanpassningsbidrag S2021/06045

Ärendet

Danderyds kommun är remissinstans och har fått möjlighet att ge synpunkter på Boverkets rapport Utvärdering av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag.

I förslag till remissvar yttrar sig Danderyds kommun om att det finns fördelar med många av förslagen men också några nackdelar som bland annat riskerar att göra det mer komplicerat för fastighetsägaren.

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden antar föreslaget remissvar till Socialdepartementet.

Bakgrund

Den nuvarande lagen om bostadsanpassningsbidrag trädde i kraft den 1 juli 2018. Lagens syfte är att genom bidrag till anpassning av bostäder kunna ge personer med funktionsnedsättning en möjlighet till ett självständigt liv i eget boende. I propositionen till lagen framhålls att bostadsanpassningsbidraget är en del av svensk funktionshinderspolitik. Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund (proposition 2016/17:188, betänkande 2017/18: SoU5, riksdagsskrivelse 2017/18:86). Förutom bostadsanpassningsbidraget finns även plan- och bygglagen (2010:900), PBL, som påverkar möjligheten för personer med funktionsnedsättning att bo i eget boende. PBL ställer krav på att den fysiska miljön, inklusive bostäder, ska vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga. Det innebär att nya eller ombyggda bostäder ska ha en god generell tillgänglighet. Men en stor del av bostadsbeståndet finns i äldre fastigheter och därför behöver många

Maria Alm

bostäder anpassas särskilt för att bli tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. (Proposition 2017/18:80 sidorna 18–19.)

Socialförvaltningens yttrande

Sammanfattning

Danderyds kommun yttrar sig att det finns fördelar men flera betydande nackdelar med förslagen. Det finns flera viktiga delar i lagförslaget vi inte instämmer i. Till exempel nya skrivningen av 5 § vilken innebär att kostnader för flyttbart rullstolsgarage återförs till kommunerna samt 11 § som medför oklar gränsdragning mellan kommunen och fastighetsägare för kostnader för underhåll och reparationer. Det finns några positiva förtydliganden som kan medföra bättre förutsättningar för barn och unga i 3 § samt rörande slopad anvisningsrätt i 14 §.

Synpunkter

3 § stycke 1–3

Instämmer i föreslagen lagtext

Positivt att barnet får den bostad anpassad där barnet bor även om barnet bor tillfälligt i bostaden, till exempel i ett familjehem. Underlättar att båda föräldrarna inte längre måste godkänna bostadsanpassningen.

3 § stycke 4

Instämmer inte i föreslagen lagtext

Avseende att sökanden måste erbjuda fastighetsägare i flerfamiljshus att överta rätten till bostadsanpassningsbidrag innan bidrag kan lämnas. Motsäger 10 § om medgivande före beslut och konsekvensen kan bli att det som presenteras för fastighetsägaren av sökande riskerar i hög grad att inte vara det utförande som är nödvändigt utifrån behov och aktuell funktionsnedsättning.

4 §

Instämmer inte i föreslagen lagtext

Vi anser att nuvarande lagtext är bättre än den föreslagna.

Många sökanden är äldre, vissa har kognitiva nedsättningar och flertalet har redan idag svårigheter att förstå och klara av ansökningsprocessen. Sökande får nu ett ytterligare ansvar att förklara för fastighetsägare vad ett övertagande innebär.

Maria Alm

5 §**Förtydligande krävs**

I andra styckets mening: *Vid denna prövning ska behovet av förvaring av hjälpmedel beaktas.* Vår synpunkt är att det är viktigt att det tydliggörs att det avser hjälpmedel som är bedömt och att det finns ett bedömt behov gjord av medicinskt sakkunnig och inte införskaffat av sökande med egna medel.

Instämmer inte i föreslagen lagtext

Vi anser att nuvarande lagtext är bättre än den föreslagna. Vi instämmer inte i nya skrivningen av 5 § vilken innebär att kostnader för flyttbart rullstolsgarage återförs till kommunerna. Vi menar att flyttbart rullstolsgarage är lös egendom och därmed inte ska omfattas av lagen om bostadsanpassningsbidrag. Behåll den gamla skrivningen av 5 § för att ge utrymme för kommunerna att avslå onödiga och dyra flyttbara rullstolsgarage och endast bevilja den mest funktionella och kostnadseffektiva lösningen i beroende av förutsättningarna i varje enskilt fall. Då kan kommunen själv bedöma särskilda fall så som till exempel när barn byter mellan manuell rullstol och el-rullstol frekvent under dagen och den manuella kan inte ställas fritt utomhus och utomhusrullstolen behöver kunna laddas snabbt. Om regionen som förskrivare har krav på hur föreskrivna hjälpmedel som elrullstolar/els-scootrar skall förvaras borde det ingå flyttbara rullstolsförråd som ett komplement till förskriven produkt.

6 §**Instämmer delvis**

Bra förtydligande avseende familjehem

Instämmer inte i lagförslaget

Nya skrivningen avseende medboende i äldreboende felaktig eftersom dessa boenden redan skall vara anpassade så de fungerar för personer med nedsatt funktionsförmåga. Renovering och ombyggnad ska utföras av fastighetsägaren eller det företag som hyr lokalen för sin verksamhet.

7 §**Instämmer i föreslagen lagtext****8 §****Instämmer i föreslagen lagtext**

Bra förtydliganden om bostadens skick.

9 §**Instämmer delvis**

Behövs en tydligare formulering än planlösning.

Maria Alm

Instämmer inte i lagförslaget

Vi anser inte att man ska göra undantag då det gäller bostad anvisad av myndighet då de också ska vara anpassade.

Lagförslaget bör endast gälla familjehem.

11 §**Instämmer inte i lagförslaget**

Nuvarande lagsstiftning bör kvarstå.

Vi ser inga fördelar med att fastighetsägare ska kunna ansöka om reparationsbidrag när ett övertagande av beviljat bidrag har skett. Bevisbördan för om det är slitage som orsakats av funktionsnedsättningen eller ovarsamhet av övriga boenden/ gäster i aktuell port eller andra obehörig, till exempel skadegörelse, blir väldigt svår. Kommunerna kommer att få betydligt högre kostnader då flera fastighetsägare kan komma att anse att all reparationskostnad tillfaller kommunerna och kommunerna får en svår uppgift att argumentera för beviset att vissa reparationer faller utanför kommunens ansvarsområde.

Förslag avseende att reparationsbidrag ska kunna sökas av hyresvärdar och bostadsrättsföreningar som övertagit anordning (4 och 11 §§) anser vi som något vi inte är positiva till.

Vi misstänker starkt att ansökningsprocessen kan komma att förlängas för de som bor i flerbostadshus.

Att överlåta anpassningsbidrag avseende dörrautomatik enligt nuvarande lagstiftning tar mycket tid i anspråk för ansvarig handläggare.

Vår erfarenhet är att de flesta fastighetsägare vill ta ställning till konkreta åtgärder (ofta med teknisk lösning) som är specificerade på ansökan.

Vi har aldrig erfarit att den sökande inte vill låta sin anpassning bli tillgänglig för övriga boende i fastigheten, utan ser det enbart som positivt.

Om detta förslag skulle gå igenom innebär det en kraftig kostnadsökning för kommunerna om de för all framtid skall bekosta reparationer av anordningar typ dörröppnare och hissar som fastighetsägarna övertagit och gjort tillgängliga för alla. Det kan inte vara intentionerna med lagen om bostadsanpassningsbidrag att kommunen skall bekosta något som är en allmän tillgänglighetsanpassning.

Skadegörelse är en vanlig förekommande företeelse som vissa kommuner har stora problem med. Vid kontakt med en av de större dörrautomatikleverantörerna instämmer de till 100 %.

Maria Alm

Vi anser att nuvarande lagstiftning där ett övertagande av dörrautomatik som görs tillgänglig för alla boende också innebär att service och reparationsansvar tillfaller fastighetsägaren är bra och funktionell för alla inblandade parter. Fastighetsägaren har också tillgång till information om alla boende i aktuell port och har ett egenintresse att förhindra eventuell skadegörelse.

Som verkligheten ser ut idag sedan 4 § tillkom i och med lagändringen så tar fastighetsägarna över anordningen, framför allt dörröppnare, för att skapa tillgänglighet för alla genom att ansluta deras egna passagessystem till automatiken. Det är inte rätt att kommunen skall ta fastighetsägarens kostnad för reparationer, de har ju redan fått installationen betald via lagen om bostadsanpassningsbidrag. Vi ser det mer som att det är fastighetsägarens allmänna underhållsansvar att reparera/byta ut trasig utrustning i sin fastighet.

14 §

Instämmer i föreslagen lagtext

Mycket bra att man helt slopar anvisningsrätten (14 §). Vi har inte hört att det finns någon kommun som använder den.

Ekonomiska konsekvenser

Om detta lagförslag skulle gå igenom innebär det kraftiga kostnadsökningar för kommunerna dels om de ska bekosta flyttbart garage för rullstolsförvaring när det är svårt att bevisa att det finns mer kostnadseffektiva lösningar och dels för all framtid skall bekosta reparationer av anordningar typ dörröppnare och hissar som fastighetsägarna övertagit och gjort tillgängliga för alla.

Barnperspektiv

Socialförvaltningen bedömer att det lagförslaget medför konsekvenser för barn och unga då handläggningsprocessen kan förlängas och försvåras med flera av lagförslagen.

Britt-Marie Ekström
socialdirektör

Maria Alm

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande Remissvar från Danderyds kommun om boverkets utvärdering av lagen om bostadsanpassningsbidrag S2021/06045
2. Förslag till yttrande över Boverkets rapport Utvärdering av lagen om bostadsanpassningsbidrag
3. Boverkets rapport 2023:11 - Utvärdering av lagen (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag
4. Missiv, Remiss Boverkets rapport 2023:11 - Utvärdering av lagen (2018:222)

Expedieras
Socialdepartementet